

Izhaja vsako drugo soboto.

Velja za celo leto 3 gold. za pol leta gold. 1,50.

Vredništvo, opravištvno: Krakovski nasip št. 10.

Ljudski Glas.

Inserati: Petit-vrsta, ako se 1krat tiska 6 kr., 2krat 4 kr. in ako se 3krat ali večkrat tiska 3 kr.

Rokopisi se ne vračajo.

Na nefrankirana in pisma brez podpisa se ne ozira.

23. številka.

V Ljubljani dné 15. decembra.

II. leto 1883.

Čast. našim naročnikom.

Leto se h koncu bliža in kmalu vstopimo v tretje leto našega delovanja.

Hud boj za obstanek našega lista smo bili in v srcé nas zaboli, ako pomislimo, da naš nasprotnik je bila — lastna kri; domačini, sorojaki preganjali so nas in nobeno sredstvo jim ni bilo preslabo, da bi nas uničili. In ako se vprašamo, kaj je bil uzrok temu sovraštvu, moramo priznati, da le ta krivda, ker smo resnico pisali. Neradi, jako neradi smo se boja z našimi nasprotniki lotili, a ker smo sprevideli, da naši sovražniki ne mirujejo in nas od začetka naprej zmerom preganjajo zato, ker smo našemu programu zvesti ostali in smo ljudstvo poučevali in laži odkrivali, smo se tudi oglasiti morali. Boj se je pričel — ne skoz nas prouzročen — in zdaj naj se nadaljuje, kolikor časa je našim mogotcem ljubo, ker mi se nobenega ne vstrašimo in uverjeni smo, da bo zmaga naša.

Pri ljudstvu so zdravi naši nazori prerili in izhajanje „Ljudskega Glasu“ je za prihodnost zagotovljeno.

S tem pa, da smo v boji za naš obstanek zmagovalci, ne smemo še nikakor zadovoljni biti, delati moramo na to, da zmerom močnejši, krepkejši postanemo.

Treba nam je toraj, da se združimo v močno stranko, v ljudsko stranko, katera bo pravice vsega ljudstva zastopala, katera bo na to delovala, da se pogubonosno prvaško gospodarenje v našej deželi odpravi, da bo ljudstvo samo gospodar na svojem domu.

„Ljudski Glas“, ki se je do zdaj zmerom le za blagor ljudstva, za pravice slehernega stanu bojeval, bo tudi i bodočno ta častni nalog prevzel in si prizadeval lepemu svojemu naslovu čast delati.

Da bi to naše glasilo večkrat na mesec ali vsaj v večji obliki izhajalo, postaja zmerom večja potreba, ker nasprotniki naši, katerim gré za njihovo gospodarstvo nad ljudstvom, se bodo zoper nas tim bolj bojevali, čim bolj se naša stranka širi in jači.

V to svrhu pa je treba materialne podpore. Znamo sicer med zavednim ljudstvom lepo število naročnikov, a kaj vse to pomaga, ko marsikteri pozablja na svoje dolžnosti do nas. Ako bi ob pravem času naročnino od vseh sprejemali, bilo bi nam mogoče, že pri dosedanem številu naročnikov sem ter tje kako prilogo prinašati, ako bi pa prijatelji in somišljeniki naši celó na to delali, da bi še dovelj novih naročnikov pridobili, potem pa postane „Ljudski Glas“ tednik in še več.

Vabimo torej vse naše dosedanje naročnike, prijatelje in somišljenike, naj nas sê svojo naročnino podpirajo in naj nam ono ob pravem času vpošiljajo. Dalje najljudneje prosimo, naj naši č. g. naročniki skrbé za razširjatev našega lista. Ako bi vsak naročnik le enega novega pridobil in bi isti tudi list pravočasno plačal, potem bi prav lahko naš list tednik postal.

Delajte v to svrhu prijatelji in razveselite nas kmalu z novimi naročniki, in bodite zagotovljeni, da bomo vedno le v Vaš prid, v prid ljudstva delali.

Konečno prosimo vse č. g. naročnike, naj blagovoljno svojo naročnino še do novega leta ponové in denar vpošljejo, ker imamo i mi o tem času dolžnosti izpolnjevati. Na zaostale naročnine pa ne moremo več čakati in jako neljubo nam bo, ako smo primorani, druga pota ukreniti.

„Ljudski Glas“ veljal bode, kakor do zdaj:

za celo leto . . . 3 gld. — kr.

za pol leta . . . 1 „ 50 „

Vredništvo.

Pozor Slovenija!

Podrto in razdejano je bilo mogočno mesto in njegovo svetišče, ljudstvo je plakalo in zdihovalo, vkovano v težkih spónah robstva svojih sovražnikov, na razvalinah Jeruzalemskih sedel pak je sivi prorok ter pel žalostne pesni — psalme.

In glej, Vsegamogočemu se je dopalo, da je rešil svoje ljudstvo sramote sužnosti, pripeljal ga

je nazaj k ognjišči njegovih očetov, da mu daruje zopet v novem zidanem svetišči, ter prepeva zahvalnice.

Mila slovenska zemlja! Mar ni li tudi tvoje ljudstvo toliko stoletij ječalo v robstvu tvojih raznoterih nespravljivih sovražnikov, kateri so pili in srkali sòk iz tvojega materinega osrčja ter z nogami teptali svete pravice tvojih lastnih otrok; vzeti ali vsaj oskruniti so ti hoteli najdražji zaklad, kterege more podeliti priroda mati njenim decam: zlato svobodo in narodne pravice — in tako s korenino izruvat in uničiti staro lipo slavjansko. — Bogu pa se je dopalo, da ti je poslal svoje proroke, može vzbujevalne; budil te je Vodnik, Preširen, budili so te kesneje drugi zaslužni možje tvoji, — narodu nepozabljivi sinovi, borili so se za tebe častno, zmagovito, ne z orožjem v roci, ampak z duševnim kòpjem, opevali so z neumrljivimi pesni tvoj blagor in gorjé ter izobraževali in gladili tvoj jezik, poučevali so s poučnimi knjigami in raznimi listi tvoje otroke in jim vcepili blage čute v njih srca ter na ta način zapodili tvoje sovražnike črez meje slovenske, postavili so pa tebe in tvoje sine na samostojno stališče, na lastne noge ter te uvrstili med druge omikane narode, v tvojo — in njihovo čast.

Ali Izraelovim otrokom jelo se je tožiti po polnih egiptovskih loncih, jeli so mrmrati zoper Gospoda.

Tudi tvoji otroci se niso držali načelov vzbujevalnih mož, geslo: „Vse za narod in domovino!“ umaknilo se je umazani sebičnosti, materializmu nekterih posameznih prvakov, pričel se je strankarski boj, kterege so te vrste ljudje pričel z raznimi sredstvi, da bi uničili vse isto, kar bi znalo omajati njih veljavnost in jih pahnuti pod politično ničlo, ne gledé na to, je mar li njih početje opravičeno na blagor in korist domovine, ali je celo tako za njo nevarno, dá morebiti pogubonosno.

Toda ljudstvo se vzbuja in časi diktature in terorizma so izginili; ono zahteva pristo mišljenje in neodvisnega gibanja na političnem polji, naučilo se je, ne pevati drugim posiljeno, nezasluzeno slavo, ampak tudi bičati neprilicno

Zabavni del.

Brez srca.

(Spisal Oskar Suhadobnik.)

„Und wenn ich mit Engelszungen redete und hätte der Liebe nicht, so wäre ich ein tönendes Erz und eine klingende Schelle.“

Pisana obleka tulipe, ponosna krasota kamelije razveseljuje naše oko, a z nepopisljivo čarobnostjo napolnjuje človeški duh vonjava prve v zatičji cveteče vijolice.

Vonjavi vijolični primerjal bi nežen notranji čut, ki marsikatero človeško dušo krasí in jo nagiblje k sočutji za trpljenje sozemljanov.

Izvrstne duševne darove in talente znamo pač občudovati in se za nje zanimati, a pravo vrednost vsacega posameznega bitja določuje edino le — srcé.

Ne v besedah, katere čestokrat le spretnost ali sebičnost ustnicam narekavate, označuje se srce; usta znajo tiha biti in vendar bomo spoznali srce na očesnem pogledu in po gorkem stisku roke,

kar od srca pride, gré k srcu; v glasu samem, v zadržani solzi se vže spozna ono nepopisljivo nekaj, kar nehoté v lastnih prsih čutimo; to nekaj skriva se včasih plašno za videzno resnost ali pohlevno sramežljivost, toda zmerom je razumljivo in umevno onemu, ki ima sam pravo srce.

Čestokrat zamenjava novejši čas pomen notranje občutljivosti z onim sentimentalitete ali s pomanjkanjem uma in eneržije; neusmiljeni boj za življenje nas naravno sili k izgoji sebičnih principov in k zanemarjanji žlahnejših čutov.

Dandanes ne govorimo radi o idealih, ker se bojimo, da nas ne bi drugi umeli ali celo zasmehovali, ker to je gola resnica, da ne bo njejeden pri zdravej pameti za drugim ciljem dirjal kakor za takim, ki edino le lastnej koristi služi. Istina je sicer, da se je v sedanjem času ljudem z blažnejšimi čuti veliko več bojevati, da jim je na lovu za vsakdanjim kruhom veliko britkejša osoda odločena, kakor onim, katerim narava — kakor se pravi — nobenega srca ni podelila, v katerem bi z lastnim tudi „vsega človeštva trpljenje in gorjé“ občutili.

„Dass sie die Perle trägt, das macht die Muschel krank“, poje Rückert, in iste besede

veljavne so za tistega, kdor ima dobro srcé v svojih prsih. Kdo pač, čegar srcé še ni sebičnost umorila, bi se mogel — in če se mu še takó mило solnce sreče smeje — svojega življenja radovati in njega dar veselo uživati, ako pomisli, koliko tuge, potrebe in obupa med ljudstvom biva? Kam toraj z vsemi bolečinami, ako ne bi sočutje našli, katero lik neusahljivemu viru iz bližnjega srca izvira in vzajemno olajšava bremena, katere je življenje svojim stvarem podarilo.

Slabosti in napake so nam vsem prirojene, tudi najboljši, najplemenitejši človek ni brez zmot in krivic; v dóbi, koja toliko od izobraženega sveta zahteva in izgoji etičnih potreb nobenega trenutka ne privošči, je res težavno, višjim nazorom zadostiti, v vseh slučajih brez premišljevanja zvestost svojih misel, neomahljivo krepkost značaja ohranjovati, plemenitost svojega mišljenja združevati s potrebami vunanje sile.

Mej vsemi bolečinami, katere morejo človeško srce raniti, je pa najgrenkejša ta, ako tisti, ki so nam najdražji, ne zadostijo po polnem našemu prepričanju, premda jih naše v ljubezni tako ponosno srce vedno le nase veže. Pomajnkane in

postopanje raznoterih samopašnikov v materialnih kakor gospodarskih zadevah; ono vé razločiti dobro od slabega, zna vganiti izvirajoče nasledke, z jedno besedo, ljudstvo se ne pusti več terorizirati.

Ljudski glas je pa tudi Božji glas; pošten, blag pa delaven narod je zdrav in krepak in le za poštene in koristne reči svoje glasove oddaja, njegovo geslo je: Vse za vero, dom in vladarja!

Tudi naš list, kateri povsem le interese ljudske brez sebičnega namena zastopa, ima častno ime „Ljudski Glas“; zagledal je pred dvema leti beli dan v središči Slovenije, v belej Ljubljani, v raznih težavah; vstanovljen je bil z malimi sredstvi in bati se mu je bilo, da bi ne bil uničen z Herodejevem mečem nesramnih reklam svojih neprijateljev in pahnjen v pozabljenost.

Toda resnica zmaga prej ali pozneje, in volja ljudstva je predrila utvrdbe nasprotnikove ter na razvalinah kruhoborstva vihra barjak zmage ljudske samostojnosti, neodvisnosti in samosvestja.

Če pogledamo nazaj na njegovo delovanje, vidimo, da je on zmirom neprestrašeno zastopal ujme obrtnikov, posestnikov, trgovcev in tudi kmetijskega stanu, ni se strašil surovih, smešnih napadov od strani znane nasprotne, sebične in zagrizene klike, priboril si je simpatije slovenskega ljudstva ter je razprostrl svoja krila po površji slovenske zemlje.

Ostala nam je pa še častna naloga, katere izvrševanje nas bo še mnogo truda stalo; ustanoviti se mora namreč močna ljudska stranka, katera bo v prihodnje vplivala na naše politične kakor tudi gospodarske razmere. Vsak naj se torej po svojem trudi pri izvrševanju te težke naloge, katero bo v prvi vrsti prevzel naš list, „Ljudski Glas“; podpirajte ga z mnogobrojnim razširjanjem in z pridobivanjem novih udov, da postanemo v različnih borbah, katere nam pretijo, v večini, ker le istim potem nam bode moči pomesti s praga gnjusne smeti, katere nam branijo dozdej stopiti s čisto ного v svetišče srečnejše bodočnosti naše mile domovine! Blagoslovi torej Bog naše delo!

Izvirni dopisi.

A. E. — Iz Ljubljane, 12. decembra. — Ni moj namen, zoper mestni zastop ščuvati, ker sam sprevidim, da mestni očetje ne morejo povsodi oči imeti, a nekaterih neprilik vendar hočem omeniti in tudi upam, da se bodo odstranile, kakor so se že marsikatero druge.

Za hišo št. 2 na šenpeterskeje cesti ni nobene zagraje pri vodi in nevarno je po noči, posebno sedaj, ko je vse zmrznjeno, tam hoditi. Kako lahko bi se pripetilo, da se konji, ki po

skrbi zna človek smehljaje še trpeti, notranje življenje pa kljuje srčni čut, dasi napak svojih najljubših nemoremo vtajiti. A vendar! Naj bo rana še tako globoka, nij je take, da se ne bi mogla zaceliti, ako se po različnih prevarah zopet vzbudi nepopačen, vzvišen srčni čut in mi vrednost in bogastvo duše spoznavamo. Mnogo tega, kar um zakrivi, nemore um zopet popraviti; a ni je krivde, naj si bode tega ali onega imena, da jo ne bi moglo srce poravnati.

Vse, kar je zemljana k duševni velikosti povzdignilo, izvira od intelektualne moči, katero mu je Bog kakor seme v prsi položil, a vse drugo podarili so mu srčni čuti.

Brez srca! — O žalostna, obžalovanja vredna beseda, katera tako trdo in nevsmiljeno doni, kakor moralična obsodba k smrti! Brez srca! Mrzel kamen celo, katerega ustnice vernih v pobožni molitvi dan za dnevom poljubujejo, se videzno mej njihovimi zdihljejimi omehčava, in le človek naj bi — dasi tudi le redko — bil ne-

dotičnih ulicah navzdol vozijo, ne morejo pravčasno ustaviti in da se največja nesreča zgodi. Tudi za pijance, katerih se v teh ulicah ne manjka, je nevarno. Ker je mestni zastop uže toliko storil, naj se še na to ozré.

Druga neprilika je grda navada šolskih fantov, posebno onih na Grabnu, da vedno drsalnice na cesti in na mostu delajo in ne le svoje stariše oškodujejo, ker imajo nepotrebne stroške za obutev, temuč tudi nevarnost za mimogredoče prouzročujejo. Tako sem minule dni sam videl, da je nek gospod na šentjakobskem mostu na taki drsalnici zdrsnil in hudo padel. Učitelji in tudi policija naj bi skrbeli, da se tej navadi, neumestnej za deželno glavno mesto, v okom pride.

Dalje naj še omenim, da v Šiški do Koslerja nobena laterna ne gori. Treba bi bilo, da bi se Šišenski župan tudi malo na Ljubljance ozrl in jim saj toliko vstregel, da bodo le-ti videli, njemu in drugim Šišenskim gostilničarjem denar nositi. Šiška mnogo od nas zasluži, marsikak novčič roma tje in ni preveč zahtevano, ako želimo vsaj nekoliko osvitljava. Zdaj je ob petih uže noč in mnogo truda stane človeka, da v tej egiptovski temini iz Šiške v Ljubljano prigazi.

Tudi pri nas v Ljubljani bi bilo dobro, še en par novih latern napraviti. Posebno potrebno bi bilo, da bi se steklo (šipe) boljše snažile, ker bi potem tudi večja svitloba iz latern pohajala.

Kar se osnovanja obrtnih zadrug v Ljubljani tiče, smo zadovoljni, ker do zdaj so se v te zadrug sami značajni, previdni in mirni možje volili, kar nam je dokaz, da se bodo obrtniki zjedini in da mir želijo. Pač skrajni čas za naše mesto. Bog pomozí v to!

Z Notranjskega, 11. grudna. Uže od začetka nam je Vaš list dopadel, zato je tudi tukaj zelo razširjen. Pokazali ste našega bivšega deželnozbornega zastopnika v pravem svitu. Uže prej smo vedeli o njem, da mu je blagor slovenskega kmeta malo mar, a prav do dobrega ste ga nam opisali v Vašem listu še le Vi. Preverjeni bodite, da bomo sedaj drugače volili, in po polnem se tukaj vjemamo s cenjenim Vašim dopisnikom iz Kamniškega okraja. Prav v sršenovo gnjezdo ste drezili, ko ste jeli tako krepko udrihati po svojati prvaškej. Simpatije naše, gospod urednik, so na Vašej strani; vemo, da imate dosti sovražnikov — „Viel Feind, viel Ehr“ — a tolažite se tudi s tem, da imate dosti iskrenih prijateljev. Tedaj le nadaljujte tako vrlo naprej, naša pomoč Vam je zagotovljena; res je težavno Vaše delo, ali pošteni nazori pomagajo napósled vendar in gotovo se Vam bo posrečilo, osnažiti po polnem umazani prvaški Augijev hlev. Vaše ostro pero je uže dosti pomagalo, nadejamo se, da boste i nadalje svojo moč rabili v korist slovenskega oratarja. (Iz srca radi! — Vred.)

Mati, skrbna mati čuva v zibelki svojega otroka; tihe, srčne želje so ji roke k molitvi sklenile. Ona moli za srečo novega bitja, ona želi najboljšo svojemu ljubčeku. Ne želi, ne prosi preveč mlada mati! Marsikteri talent ni družega nego trnjevenec, duševne prednosti združujejo včasih velike nevarnosti! Naj ti zadoštuje, ako tvoj otrok svoje dni zdrav na duši in telesu postane cel človek, človek s slabostmi in napakami, toda človek, ki bo zmožen, krasno in plemenito občutiti, ki se bode veselil z veselimi in tudi brezobčuten ne bo ostal, ako bo videl bližnjega v zadregi!

Biserom podobno bliščé ti na tem zemeljskem potu take prikazni, jednaki pojavi, a vse to srcu tvojemu ne zadostuje. Sreča li te pa človek, priprostim a blazim čutom, vzvišenim idejam pristopna duša, potem blagoslovi isti dan, štej mej srečne tisto uro in hvali blaženo osodo, ker našel si — vijolico sreče in blaženosti!

Iz južnega Štajerskega. Čez mnogo let smemo enkrat zopet z vinskimi pridelkom zadovoljni biti. Sicer ga nismo toliko pridelali, kakor marsiktero drugo leto, a veliko boljše, res izvrstno je! Vsled tega smo pa tudi uže večinoma vse prodali, ker prišlo je v naše kraje mnogo vinskih kupcev. Sicer je Bizeljsko vino, kakor znano, dobro, a letošnje se ne more dovelj prehaliti. Cena bi bila za nas precej ugodna, ker prodajali smo védro po 10, 11, celo po 12 gold. Kar se drugih pridelkov tiče, moram reči, da smo več pričakovali. Ako nam bi ne bila trtna uš toliko škode v vinogradih napravila, bi se letos naši kraji mnogo opomogli. Kakor se govori, namerava grajščina v Brežicah v vinogradih hmelj nasaditi. Dobro bi bilo, da bi tudi manjši naši kmetje s hmeljem poskusili in prepričali bi se, da ni samo zemlja naša za to jako rodovitna, ampak da bi s hmeljem tudi mnogo več zaslužili kot z vinom.

Zdaj imamo zopet za kratek čas nekoliko počitka, ker je glavno delo dokončano. Mōči nam je toraj, tudi na politiko se ozirati. Mi smo tukaj vsi Slovenci, toda mirni in pošteni in ne moremo se dovelj načuditi postopanju nekaterih naših prvakov. Res, žalostne prikazni na političnem polji.

Pred leti brali smo tudi „Slov. Narod“ v naših krajih in nam je še precej ugajal, toda zdaj, ko smo spoznali njegove matadore, se z gnjusom od njega obračamo. To je pač nepošten časnik, ki edino le narod demoralizira. No, pa saj je svoj upliv itak uže povsod izgubil. Njegove glorijske je konec! — Prav dobro ste v „Ljudskem Glasu“ nedavno povdarjali, da ga je „Slovenec“, „najnovejši dnevnik“, kakor ga „Slov. Narod“ ironično imenuje, — uže davno prekosil in da so „Narodove“ laži in zvijače očite. Vsaj v naših krajih mu zapiramo duri in naj se še toliko hlini in videzno za narod bojuje, mi ga prav nič ne obrajtamo. In kako bi mu kaj verovali, ko vendar predobro njegovega urednika še od tistih mal poznamo, ko se je brez vsacega posla po Bizeljskih krajih potikal in marsikatero prav nenavadno vganil. Sicer bom pa o tem prihodnjik kaj več poročal, ker danes ne utegnem. Toliko te zagotavljam, dragi „Ljudski Glas“, da mi surovim napadom „Narodovim“ nič ne verujemo in smo prepričani, da ti resnico pišeš. Le odkrivaj vse napake, ker le na ta način se bode naš narod povzdignil do prave veljave. Mi hočemo samostalni in neodvisni od onih mož postati, ki so nas žalibog le predolgo slepili

Domače zadeve.

— (Gosp. Martinjaka, c. kr. sodnika v V. Lašičah), odlikovali so cesar za njegove velike zasluge pri izdelovanju novih zemljiških knjig z vitežkim križem Franc Jožefovega reda.

— (V odsek črevljarske zadrug) so bili voljeni sledeči gospodje: Jožef Strohmayer, Breskvar, Boben, Thuma ml., Zor, Košar, Špan in Horvat. Načelnikom zadrug zvoljen je gosp. Jakob Škerbinc, njemu namestnikom pa Jožef Strohmayer.

— (Kranjski konzulat) je „Valvazorjeva“ kavarna; vsaj piše nek zagrizenec v zadnji številki „Sl. N.“, mož, kteremu so prav malo ali čisto nič znane svetovne razmere: „Kako je mogoče, da se na takem kraju (!) iz slovenskih grl čujejo nemške pesni“, kar je moralo biti to za poročevalčeve ušesi gotovo toliko, kakor kravji zvonec, obešen na pudelnov vrat. Mi pa bi se pač ne brigali za take čenče, ko bi ta stvar pač pri nekih povsem poštenih, odličnih narodnjakih ne bila vzbudila občeno nezadovoljnost, in pristavljamo le to, da v prvi vrsti so nam jako priljubljene naše domače, mile in veselo doneče melodije, nehčemo pa in neumno za vsacega pametnega človeka bi bilo, skočiti za kitajski zid, kedar se čnieio ali noieio neni

Drobtinice.

Wacht" ali francoska „Marseillaise“. Če pa našemu narodu nikoli druga nevarnost ne bode pretela, kakor ta, da kaka vesela družba zapoje za veselje kako pesen v tujem jeziku, uverjeni smo, da bosta Ljubljanski rotovž in Kranjski deželni zbor do sodnjega dne zastopana le po slovenskih možeh.

— (Nesreče na sv. Petra cesti) na strmih konci Kolodvskih ulic napotile so mestni magistrat izdati ukaz, da odslej ne smejo niti privatne kočije niti fijakerski vozovi z južnega kolodvora po Kolodvskih ulicah voziti v mesto, ampak po Dunajske ali pak Resljeve cesti. Iz mesta na železnico jim je dopuščeno voziti skozi Kolodvorske ulice, kakor do zdaj. Isto tako smejo gospodarski vozovi zapoljedelske in obrtne svrhe prevažati tudi še za naprej po Kolodvskih ulicah, na katero stran kóli. Na dalje magistrat ukazuje, da se tako, kakor skozi Špitalske ulice, sme le sploh korakoma voziti s Turjaškega trga na Breg in povsod drugod po mestu, kjer se križajo ceste in ulice, ali kjer je kak prelaz čez cesto. Končno se opozarja, da bode slehri, kdor bo hitro vozil ali okolu hišnih vogalov neprevidno krenil iz ene ulice v drugo, z vso ostroostjo kaznovan po postavnih določilih.

— („Škrat“), nek v Ljubljani izhajajoč, jako aboten listič, prebudil se je 10. t. m. zopet iz svojega čez tri mesece trajajočega spanja in menda le zarad tega, da leto konča in lažje zopet pešico svojih naročnikov v prihodnjem letu na led spelje. Zanimivo je to, kako nenavadno čudno njegov vrednik, g. Železnikar, računati zna. Letos izšlo je 8 števil, a zaznamovana je zadnja z 19! Mi sicer ne razumimo te višje matematike, a kakor nam je to nekdo razložil, je stvar tako-le: $12 \times 2 = 24$ in $24/3 = 8$, ali pa „Škrat : 8 = „Sršen“ : 2, ali pa Železnikar : spomenik = Ivan Tomšič : 0!

— (Gorelo) je vtorek po polnoči v Lokah Blagoviške fare — kakor se nam od tam poroča — pri posestniku Andreju Pestotniku, bratu pokojnega in obče spoštovanega dr. Pestotnika. Zgorelo mu je tudi sedmero živinčet. Škoda znaša vkupe 1500 gold.; unesrečeni je bil zavarovan pri „Graškej asekuranci“, do koje imajo tamošnji posestniki največje zaupanje, le za neznačajno vsoto 600 gl.

— (Cesto iz Krškega v Kostanjevico) uvrstila bo, kakor slišimo, vlada med državne ceste.

— (Postojnska Jama.) Kakor nam prijatelj poroča, se je v Postojini utvorilo društvo, koje je jamskemu upraviteljstvu predložilo ponudbo, da prevzeme na nekoliko let celo upravo Jame in stori potrebne korake v povzdigo tega svetovnega čudesa prirodnega in pospeši pohod tujcev, ki bi ne bilo koristno samo za trg Postojnski, nego za celo deželo. S potrebnimi novci za to podjetje je društvo zadostno podkovano. Srečen uspeh!

— (Cegnarjeva slavnost) vršila se je v ponedeljek ob 8. uri zvečer v Tržaški čitalnici jako sijajno, kakor se spodobi slavnemu slovenskemu pesniku in rodoljubi. Gosp. Dolenc imel je slavnostni nagovor, ki je bil od navzočih navdušeno sprejet. Prijatelji poklonili so pesniku oljnatu podobo, krasno delo g. Kausa. Pri banketu vrstile so se razne napitnice na slavljenca in na složno delovanje Hrvatov in Slovencev. Veselje trajalo je do pozne noči. Slava slavljenca in slaviteljem.

— („Mir“), v Celovcu izhajajoči, vrlo dobro vredovani slovenski list, nastopil bode s prihodnjim mesecem svoje tretje leto. Ta za vse koroške Slovence neobhodno potrební list vreduje naš prejšnji vrednik, g. Filip Haderlap. „Mir“ se razpošilja v 2500 iztisih in velja na leto 1 gold. Slovenci! podpirajte ta list, ki se bojuje za narodno stvar na skrajnej meji pogublajočega nam življa.

— (Jutranja in večerna zarija), katera se je kazala zadnje dni pri nas, po vsej Italiji in na Nemškem v najlepšem svitu, nastane vselej, kadar so vodeni hlapi v prelaznem stanju, t. j. kadar so toliko zgoščeni, da se začnejo kmalu pretvarjati v kapljiva telesa. V tem stanju puščajo vodeni hlapi v največji meri rumene in rudeče svetlobne trake skoz se, med tem ko posrkajo druge prizmatične barve solčne svetlobe. Iz tega uzroka ima tudi solnce rumeno barvo, ako je nebo nekoliko megleno. Ta žar nastaja na večer in zajutra, ker je zrak zajutra in na večer bolj hladen nego po dnevi in so vodeni hlapi bolj zgoščeni nego čez dan. Prav sedaj odgovarje ozračje v višji meri pogojem, po katerih zar nastane, nego drugikrat.

— (K naši veri je pristopilo) v minoletem letu pri društvu „De la sainte enfante“ 480 000 ajdovskih otrok. Zdjaj se jih uže zopet 90 000 h krstu pripravlja.

— (Iskan brat.) Nedavno je prišel nek Penkel v Pariz. Ta gospod, rodom Nemeč, je bil delj časa v Rusiji in podal se je od onod na Laško, kjer se je tudi poročil. V Pariz prišedši, gré v hotel Rue Helder in stanuje tam toliko časa, da so mu njegovo pravo stanovanje v Faubourg Saint-Germain dostojno pripravili. Ko se v svoje stalno stanovanje preseli, pride mu na misel, da je pred desetimi leti v Parizu bival in brata tukaj zapustil, o katerem do zdaj ni nič čul. Poda se toraj k policijskemu predstojniku ter ga poprosi, naj ta potrebno ukrene, da o bratu kaj izvé. Ob enem mu tudi svoje stanovanje v Rue du Bac naznani. Čez dva meseca pride k Penklu mož z naznanilom, naj se tekoj k policijskemu predstojniku poda, ker so brata zasledili. — „Za Boga, kje je? Peljite me k njemu!“ — „Jaz Vas k nikomur drugemu peljati ne morem nego k gospodu predstojniku, ki Vas pričakuje.“ — Penkel pozabi v naglici svoj klobuk doma, dirja na cesto ter se vsede v fijakerski voz in pelje na policijo. Ko v predstojnikovo pisarno stopi, praša naglo po bratu. — „Natančno Vam ne morem še povedati, a mi smo mu na sledu. Z velikim trudom smo uže natančna poročila o njem dobili. Ta Penkel je Nemeč, je-li?“ — „Je!“ — „Je bil v Rusiji?“ — „Da!“ — „Pozneje v Italiji?“ — „Ni mogoče!“ — „Tam se je oženil? (Novo začudenje.) Pozneje je prišel v Francijo in stanoval začetkom v Rue Helder . . . , a tukaj smo njegov sled izgubili.“ — „Zdjaj Vam pa jaz morem naprej pomagati: Preselil se je od onod v Rue du Bac.“ — „Res?“ — „In danes, ko se je ravno h kosilu vsesti hotel, prišel je k njemu od Vas odposlani sluga; on je hitel k Vam in — ta gospod Penkel, o katerem ste mi toliko poročati blagovolili, ni nobeden drugi, kakor jaz, oni pa, po katerem sem jaz vprašal, je moj brat Ljudevit.“

— (Iz ječe pobegnil) je na Laškem zloglasni ropar Virgilis Cechini. Obsojen je bil k zaporu za ves čas svojega življenja. Zaprl so ga v posebno varno ječo, kjer je precej začetkom sodniku naznanil, da bo o svojem času uže sredstva k begu našel in da se bo potem nad sodnijo maščeval. Minole dni se mu je prvo tudi posrečilo, in ne malo so se stražniki začudili, ko so našli ječo prazno. Močno železno mrežo na oknu vedel je odstraniti in skočil z 12 metrov velike višočine, ne da bi se bil kaj poškodoval in jo je popihal. Na njegovo glavo stavili so 1000 frankov, in kakor se zdaj poroča, so ga v neki jami gore Epomeo na otoku Ischia vjeli. Omenjenih 1000 frankov bo dobil nek kmet, ki je lopova prvi zasledil.

— (Strašno zločinstvo.) Dne 2. t. m. naznanila je banka „Credit Lyonnais“ v Marseillu policiji, da je njen sluga Payre z vsoto 27 000 frankov izginil. Vsi so bili mnenja, da je Payre denar izneveril in brzjavil so na vse kraje, toda brezvspešno. Čez dva dni pa pride neka žena k policiji ter naznani, da je soba, koje je Payre pri njej najel, uže dva dni zaprta in da misli, Payre je morda umrl. Takoj se policija tje napoti in ko vrata siloma odpró, ugledajo mrliča v krvi ležečega na tleh: bil je nezvesti sluga Payre. Dalje je preiskava pokazala, da ste Payra dve njemu znani osobi umorili in oropali. Tudi

ženica, ki je tako vestno policiji o Payru poročala, sedi zdaj v ječi, ker mislijo, da je bila ona z morilcema sporazumljena.

— (Samomor mlade deklice.) Dne 3. t. m. vstrelila se je v Marosvársahely Gizela Nagy, hči obče spoštovanega sodnika Julija Nagyja. Pravijo, da je mlada deklica nepodpisano pismo dobila, v katerem je nekdo njenega ženina zlobno počrnil. Vsled tega se je v obupnosti usmrtila. — Se tudi kje drugod kaj takega često pripeti.

Gospodarske stvari.

Reja domačih zajcev.

V našej deželi se vsled mnogovrstnih praprodov malo pozornosti obrača na rejo domačih zajcev, premda bi bilo to ljudstvu v veliko korist. Pri velikej dragini govejega in svinjskega mesa bi se zajčje meso kmalo tudi kupovati pričelo, posebno revno ljudstvo bi za majhen denar moglo večkrat jako tečno in dobro meso za majhne krajcarje uživati.

Vladajoči predsodki zoper zajčje meso bi se pri pravi reji domačih zajcev in pri dobri pravi mesa odstranili, ker so ti domači zajci jako čedne živali in ker imajo dobro, redilno meso, ako se jim boljša hrana poklada. Meso domačega zajca ni skoraj nič slabše od divjega; jedó ga pečenega, ocvrtega, v juhi, poparjenega ali kakor žolčo.

Na Nemškem, Francoskem, v Belgiji itd. redó domače zajce na tisoče in tisoče. Na Francoskem stržijo za take zajce več nego osemdeset milijonov frankov na leto. Računi se za vsak par zajcev letnega čistega dohodka od 40 frankov, kar je tudi umevno, ako premislimo, da ti zajci po 10 in tudi več kil vagajo, da s šestimi meseci mlade vržejo in na leto pet- do šestkrat po šest do osem mladih.

Gledé zaplodka zadostí desetim zajkljam jeden zajec. Umeje se, da je treba večje vrste zajcev za plod imeti. Najboljši so takozvani ameriški, angleški ali normanski zajci. Cena enemu paru tacih zajcev je žalibog pri nas jako visoka, ker prodaja se po 20 do 50 gl. V Alzasiji dobivajo se taki mladi zajčki po 80 krajcarjev. Ker se krme tiče, je to mala skrb, ker so zajci dovoljni z deteljo, senom, korenem, repo in vsakovrstnimi odpadki. Ako se jim poklada sem ter tje nekoliko ovsa ali ječmena, se že posebno dobro redé.

Pri zajcih pa ni samo meso, tudi koža in dlaka se drago plačuje. Za kožo dá klobučar rad po 20 do 30 kr. Naj bi si naši posestniki ta pouk zapomnili in rejo domačih zajcev vpeljali, in prepričali se bodo, da je to, kar smo prej omenili, resnično.

Proti trdovratnim kravam,

ki nočejo mleka puščati, vam priporočam ta-le pomoček: Dajte jej kislega mleka. Ko je krava posodo izpraznila, začne jo lizati, kmalo potem bo mleko izpustila iz vimena. To naredi skozi dva tedna, potem bo krava čisto pustila svojo napako.

M. Bobnar

Splašeni konji

se dajo hitro ukrotiti, če jim kak prt ali kaj drugega na glavo čez oči vržeš, da jim postéd vzameš.

M. Bobnar

Poslano.*

Častiti gospod urednik!

Oziraje se na priobčeno „Poslano“ v Vašej zadnji številki, prosim za objavo sledečih vrstic:

1.) Trditvev, da mi je moral, ko sem se predsednik tukajšnjemu delavskemu društvu bil, vsak delavec pet borbih novčičev na teden plačevati, je nesresnična.

2.) Trditvev, da so me zarad znanih mojih lastnostij iz delavskega društva izbacnili, ker sem za vsako malenkost plačo zahteval od delavcev, je nesresnična.

* Ker nam te zadeve niso znane in je tudi preiskavati nečemo, priobčimo to poslano v nadeji, da bo zdaj vendar vse polemike uže enkrat konec. — Vred

3.) Trditev, da sem rekel, da morem edino le še pri ljubljanskih obrtnikih, ki so večinoma še bedaki, na krmilo priti, ker so mi delavci vže prepakovali, je neresnična.

V LJUBLJANI v dan 5. decembra 1883.

M. Kunc.

Odgovor

na „Poslano“ krojača Kunca v števil. 281 tukajšnjega lista „Slovenski Narod“:

Podpisana potrjujeva, da je krojač Kunc v resnici svoj čas sprejemal po 5 krajcarjev od ubozih tukajšnjih delavcev. Tudi je resnica, da je krojač Kunc vpričil več družih obrtnikov imenoval ljubljanske obrtnike „bedake“ in „nevedneže“, ter rekel: „S temi se bo dalo še kaj napraviti, kajti ti so še bolj neumni, nego delavci.“

Konečno vprašava krojača Kunca, če tudi onim, kateri to dokazati morejo, plača po 50 gld?

Sledita podpisa.

„Janus“

vzajemna zavarovalnica na življenje na Dunaji,

ustanovljena pred več nego štiridesetimi leti, zavaruje

na življenje in za slučaj smrti.

Ta na podlagi vzajemnosti ustanovljeni zavod ima čez pet milijonov gold. premoženja in dela vsako leto z večjim dobičkom. Vsi zavarovanci so skupni posestniki zavarovalnega premoženja, ter se vsakoletni čisti dobiček med zavarovance razdeli, in sicer tako, da se zavarovalni zneski zmerom znižujejo.

Glavni zastop te na jako poštenu podlagi delajoče zavarovalnice **za Kranjsko je v Ljubljani pri g. J. Cegnar-ju na Turjaškem trgu.**

Kdor se želi zavarovati, naj toraj oglasilo pri podpisanem vloži. Vsakovrstno zavarovanje izvršuje se v par dnevih reellno in cenó.

Spoštovanjem
J. Cegnar, glavni zastopnik.

Tržne cene v Ljubljani

13. decembra 1883.

Hektoliter banaške pšenice 8 gold. 70 kr., domače 7 gl. 96 kr.; ječmen 4 gld. 87 kr.; reš 5 gl. 36 kr.; ajda 5 gl. 20 kr.; proso 5 gl. 36 kr.; turšica 5 gl. 40 kr.; oves 2 gold. 92 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gl. 86 kr.

Brez te *varstvene znamke*, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot *ponarejeno*.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „*ovetu zoper trganje po dr. Maliču*“ s *zraven stoječim znamenjem*; 1 steklenica 50 kr.

Schuytmart.

Zahvala.

Gospodu **pl. Trnkózy-ju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na *protinskej bolezni* na nogi *silno trpeli* in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na *Vaš dr. Maličev protinski ovet po 50 kr.* ter si ga nemudoma naročim. In res imel je *šudovit vpeh*, da so se po kratkej rabi *oprostili mučnih bolečin*. S popolnim prepričanjem priznavam torej *dr. Maličev protinski ovet* kot *izvrstno zdravilo* in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni *priporočam*. Vašej blagorodnosti pa izrekam *najprisrčnejšo zahvalo*, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 steklenica 60 kr.

Anaterinska ustna voda,

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v skatuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6. skatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se takoj v lekarni pri „*samorogu*“

Jul. pl. **TRNKOCZY-ja** na Mestnem trgu v Ljubljani.

C. kr.

privilegij za zboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jax

Ljubljana, Marije Terezije cesta, hotel „Evropa“.

Zaloga

raznovrstnih šivalnih strojev

za rodovine in rokodelce, za rabo vsakršnemu potrebnemu šivanju. **Izdela valnica strojevih stopal in posameznih delov.** — Zaloga šivank, ovirna in olja. — Vsak pošten trgovec, šivilja in privatna oseba dobi proti **prav malej doplači na mesečne obroke v znesku 5 gld.** njegovim zahtevam primeren šivalen stroj; poroštvo dajem na pet let in zastoj poučujem. Tudi pri meni ne kupljene šivalne stroje popravljam.

Vsakovrstne

klobuke za gospode

posebno pa

suknene klobuke (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnozeleni i. t. d., po 2 gld. 20 kr;

trde klobuke, najnovejši izdelek, rjave ali črne, dobro blago po 1 gld. 80 kr., najboljši po 2 gld. 20 kr.;

svilnate cilindre, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.;

klobuke za dečke po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.;

dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate i. t. d., i. t. d. priporočam najuljudneje

A. Pribošič

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6.

Delnice

„**Národne Tiskarne**“ v Ljubljani

se kupujejo za primerno visoke cene.

Ponudbe pod šifro „**F. S. 4096**“ na

Haasenstein & Vogler (Oton Maass)
na **Dunaji.**

Bratov Koslerjev

pivo v steklenicah

priporočam

v zabojčkih po 25 do 50 steklenic

A. Mayer, Ljubljana.